

ПРОТОКОЛ

София, 13.08.2013 г.

**от Обществено обсъждане на проект на
НАРЕДБА за присъединяване към газопреносните и газоразпределителните мрежи**

Днес, 13.08.2013 г. от 11:25 ч. в сградата на ДКЕВР се проведе обществено обсъждане, ръководено от Димитър Димитров – член на ДКЕВР.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Михаил Димитров, Еленко Божков, Илиян Б. Илиев, Милена Миланова, Емилия Савева – главен секретар, М. Шошков – директор „РК-Природен газ”, Хр. Коцева – за директор дирекция ИАРП, П. Друмев - за директор дирекция „Правна” и експерти от ДКЕВР.

Отсъстваха председателят на ДКЕВР Анжела Тонева и Илиян Хр. Илиев – платен годишен отпуск.

С писмо на ДКЕВР с изх. № Е-04-00-896/05.08.2013 г. като заинтересовани лица бяха поканени **БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ПРИРОДЕН ГАЗ, БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИТЕ И ЕНЕРГИЙНИ КОНСУМАТОРИ В БЪЛГАРИЯ, „БУЛГАРТРАНСГАЗ” ЕАД и „БУЛГАРГАЗ” ЕАД.** На общественото обсъждане присъстваха:

- г-жа Диана Трифонова - Българска асоциация природен газ
- г-н Александър Кожухаров - Българска асоциация природен газ
- г-жа Катерина Новакова - Българска асоциация природен газ
- г-н Владислав Николов - Българска асоциация природен газ
- г-н Константин Стаменов – БФИЕК
- г-н Константин Делисивков - БФИЕК
- г-н Димитър Йовков - „Булгартрансгаз” ЕАД
- г-н Петър Филбишев - „Булгаргаз” ЕАД

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-н Пламен Павлов – управител на Си Ен Джи Марица
- г-н Огнян Павлов – търговски директор на „Карловогаз” АД

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

На интернет страницата на Комисията е публикуван проект на НАРЕДБА за присъединяване към газопреносните и газоразпределителните мрежи.

А. Кожухаров - Българска асоциация природен газ:

По отношение на присъединяването към газопреносните или газоразпределителните мрежи трябва да има яснота. Един от подходите е да диференцираме възможността за присъединяване на базата на количество, което се

потребява, или общ капацитет на присъединения пряк газопровод. Ще внесем писмено становище.

Д. Трифонова - Българска асоциация природен газ:

Проблемът с т.н. гроздове е голям. Преди известно време заедно с г-н Стаменов се опитахме да го разрешим с приемане на текстове в ЗЕ. За съжаление така и не се случиха. Опитвахме се да дадем понятия като „затворени зони” и разпределителни системи, тъй като същият проблем съществува и в електроенергийната система. Искрено се надявам този път да бъдат взети предвид предложенията. Ние ще ги подкрепим. Също така ще подкрепим ДКЕВР в приемане на Наредбата.

К. Стаменов – БФИЕК:

Склонен съм да приема това, което каза в началото г-н Кожухаров. Когато един потенциален клиент тръгне да се присъединява към преносна или разпределителна мрежа, да има някакво ограничение на база количество консумация. Не зная какви са практиките в Европа, но е добре и за клиентите да има яснота към кого да подадат заявление, за да не се пораждаат спорове, които в крайна сметка идват в ДКЕВР или в ВАС.

По отношение на затворените разпределителни системи. Дадени са дефиниции в Директива 72 и Директива 73 и страните членки имат възможност да дефинират такива системи в съответното местно законодателство. Тук не се възприе този подход. Затворените разпределителни системи. Ако една държава иска да отглежда индустриални площадки, тя трябва да ги дефинира. На една индустриална площадка (каквито са старите предприятия, когато не е имало газоразпределение в България и лицензианти), отговорността се носи от собственика на индустриалната площадка. Тази отговорност се изразява в много аспекти - екология, емисии, комплексни разрешителни, проблемът не е само за газ и ток. Това е цялата инфраструктура – телекомуникации, водопроводи, пътища и т.н., които в крайна сметка опират до различни административни органи. Това в никакъв случай не е въпрос към ДКЕВР, това е въпрос на политическо решение. Определено по много причини е много добре да се развиват индустриални зони, които да са извън градовете, но да са в близост до градове и населени места, защото хората живеят в населени места. Ще дадем писмено становище.

Д. Йовков - „Булгартрансгаз” ЕАД:

Поздравявам Комисията за проекта на Наредба. ДКЕВР е поела това предизвикателство да изясни и регламентира тази част от нашия бизнес, която е изключително важна и много дълго време обсъждана между различните заинтересовани лица. Ние сме имали множество разговори, множество конструктивни обсъждания и с Асоциацията, и с „Булгаргаз” ЕАД, и с потребители, които имат желание да се регламентира ясно взаимоотношенията на пазара на природен газ. Ще си позволя да поставя съществените въпроси от страна на „Булгаргаз” ЕАД, които считам, че трябва да се уточнят в Наредбата. След това ще взема отношение по темите, които колегите поставиха. В самата Наредба са дадени условия за присъединяване на други преносни мрежи и характерът на това присъединяване сякаш следва процедурата, която е за присъединяване на клиент. Характеристиката и спецификата на едно присъединяване на две преносни мрежи е много по-различна от това на присъединяване на потребители и енергийни предприятия. Считаме, че тук ще трябва да се доразпише по отношение на условията - как две преносни мрежи да се присъединяват, какви са условията, които между тях се дефинират. Ние имаме конкретни предложения, ще ги предоставим с писмено становище.

По отношение на икономическата целесъобразност, при която преносният оператор трябва да вземе решение за присъединяване към преносната мрежа. Написано е, че при икономическа целесъобразност ние можем да вземем решение за такова присъединяване. Определение за икономическа целесъобразност, няма ясни критерии. Тук отново можем да дадем някои предложения, но това трябва да се разгледа и в контекста на изказванията

на колегите, кои предприятия се счита за целесъобразно присъединяването им директно към газопреносната мрежа, при какви критерии ще се оценява тази икономическа целесъобразност. Това го казвам, защото от нашата работа ние сме градили подход, по който оценяваме икономическата целесъобразност. Естествено е заинтересованите лица да виждат от своята призма друга икономическа целесъобразност на едно присъединяване и се попада в един безкраен спор – какво е това икономическо целесъобразно присъединяване на един клиент за оператор. При условие, че всички разходи по присъединяването ние ги отчитаме като инвестиции и калкулираме в общата цена, от една страна това би било винаги икономически целесъобразно, доколкото ще има възвръщаемост за дружеството на общо ниво. От друга страна, ако се създават множество нецелесъобразни присъединявания – големи инвестиции за малък капацитет, който ще осигури, това означава, че ние ще намалим ефективността на мрежата като цяло. Затова е добре този въпрос да се разпише малко по-ясно, за да се избегне неяснотата на неговото прилагане в бъдеще, защото ние стриктно ще спазваме Наредбата.

По отношение на директното присъединяване принципно на клиенти към преносната мрежа. Имали сме много дискусии с Асоциацията и с членовете в нея. В определени моменти сме достигали почти до съгласуване и компромисни решения, защото въпросът не е толкова лесен за решение. Както спомена г-н Кожухаров, един от подходите е да диференцираме възможността за присъединяване на базата на количество, което са потреблявали, общ капацитет на присъединения пряк газопровод. Ако в момента изцяло отстраним възможността да присъединяваме към преносната мрежа дори и на големи потребители, то ще се постави въпросът, че голяма част от тези потребители няма да имат интерес да инвестират в България, ако ще трябва да понесат в голяма част тежестта на преноса на една мрежа. Затова този въпрос трябва на по-високо ниво да се обмисли и да се вземе решението по него. Ако в една мрежа, в която има капацитет X и продажби от X количество на газоразпределителната мрежа, дойде голям инвеститор, който иска да се присъедини и има потенциал за потребление на 3X, означава, че $\frac{3}{4}$ от инвестицията на газопреносната мрежа трябва да понесе той в неговата цена за пренос по разпределителна мрежа. Това нещо може да доведе до нецелесъобразност на инвестиция изцяло в определен отрасъл, ако изцяло елиминираме тази възможност. Затова балансът, който трябва да се намери, е много важен и наистина това е документът, в който трябва да бъде регламентиран. Преносният оператор има възможността единствено да спазва разпоредбите на тази Наредба. Ние с наш вътрешен акт не можем да ограничим присъединяването извън определеното в Наредбата. Затова считам, че тази дискусия ще продължи тези дни и с Асоциацията, за да може да бъде общо предложение, което да се насочи към Наредбата, за да знаем, че този въпрос в бъдеще ще бъде решен по определен подход. Остава въпросът, какво ще бъде отношението към съществуващите. Ако ние днес вземем подход към бъдещите клиенти, това не води ли до дискриминация, затова че вече присъединените са при едни условия, а на бъдещите не им даваме същите условия, които вече присъединените потребяват? Надявам се да направим поне крачка с документа, който в момента се разработва.

По отношение на „гроздовете“. Това влезе като тривиално наименование на тези структури. Нашата компания има ясна политика и ясни правила по отношение на преноса и изходните точки на преносната ни мрежа. Ние сме до търговския уред, до който е крайната изходна точка на преносната мрежа. След това ние като преносен оператор нямаме взаимоотношения с ползвателите или собствениците на тези газопроводи, доколкото че ние активно водим политика да изясним чия е собствеността, как се поддържа, в изправност ли е газопроводът, кой получава газа от отсрещната страна като лице. Оттам нататък това лице какви действия предприема с този газ, не е от нашите правомощия. Определено практиката ни е показала, че идентифицира проблеми в такива зони, които не са решени. Донякъде този въпрос е решен и в ЗЕ, поставена е основата за решаване на този проблем, и в Наредбата за достъп до газопреносните и газоразпределителни мрежи. И в ЗЕ, и в Наредбата е написано, че достъп до свободния капацитет на такива газопроводи има само газоразпределителната компания. Това

означава, че други клиенти не би трябвало да имат достъп до тези газопроводи. Оттук има два аспекта, единият аспект е да се регламентира ясно нормативната база, другият аспект е да се прилага нормативната база. Затова искам да кажа, че тези неща са по-сложни. Ако имаме само един клиент, тогава нещата са ясни. Проблемът е с т.н. обща съсобственост на газопроводите. Практиката е, че лицата, които са присъединени към определен газопровод, сключват един вид консорциум за съсобственост в този газопровод. По този начин се явяват един вид общ потребител на газа в тази точка, след което разпределят помежду си определените количества. Това още повече усложнява казуса и трябва да се има предвид, когато се регламентират условията по неговото решаване. Единият вариант е решаването с тези затворени системи, но затворените системи касаят случая, когато се съдържат в една територия, която е собственост на едно лице или съсобственост на няколко лица самостоятелно. Нашите гроздове се явяват, че преминават през различна собственост, присъединяват се различни съоръжения, които са собственост на различни лица, което изкривява понятието за т.н. затворени системи, те стават външни. Самият газопровод преминава през различна собственост, има сервитутни права, то става разпределителна мрежа. Трябва да се дефинират тези различия, какво ще означава затворена мрежа, газоразпределителна мрежа и транзитиране.

Чл.1 казва, че към разпределителната мрежа могат да се присъединяват добивни газопроводи и съоръжения за съхранение на природен газ. Трябва да е ясно, че в този случай променяме концепцията на идеята на съоръженията за съхранение и на добив. Те трябва да бъдат достъпни до всички ползватели. Присъединяването към газоразпределителна мрежа означава, че тези съоръжения не могат да бъдат ползвани от други ползватели, освен от ползвателите на съответната газоразпределителна мрежа, защото нито като правила, нито като техническа възможност газ, постъпил в газоразпределителната мрежа, може да постъпи в преносната мрежа, защото сваляме налягането в газоразпределителната мрежа и няма как да върнем обратно газа. Това означава, че тези съоръжения ще обслужват само определен кръг. Ако това е политика, която е възможна за нашия регион, може да остане, ако не, трябва да се преосмисли възможността за включване на добивни съоръжения и съоръжения за природен газ към разпределителна мрежа.

Други необходими корекции ще бъдат представени в съответния срок.

П. Филбишев - „Булгаргаз” ЕАД:

Безспорен е фактът, че директното присъединяване, което не е докрай регламентирано, води до увеличаване на броя на гроздовете и всички проблеми, които произтичат от това. В тази връзка подкрепяме предложението на Асоциацията за качествено регламентиране на взаимоотношенията по тези гроздове. Забележките, които ще представим писмено, ще бъдат насочени към това, как да бъдат определени задълженията на собствениците на тези газопроводи, по осигуряване на безопасността и качеството на измерване, от което идват и основните спорове и във вид на жалби стигат до ДКЕВР.

Д. Димитров – член на ДКЕВР:

Трябва да се случат комплексни неща, свързани инвестиции, с логистика, свързани с планиране.

След като установи, че няма други изказвания, председателстващият благодари още веднъж на присъстващите и закри в 11:35 ч. общественото обсъждане, като напомни за 14-дневния срок, в който могат да се представят в Комисията предложения по проекта на НАРЕДБА за присъединяване към газопреносните и газоразпределителните мрежи.

Закрито заседание за приемане на НАРЕДБА за присъединяване към газопреносните и газоразпределителните мрежи – 02.09.2013 г.

Приложения:

1. Писмо покана на ДКЕВР с изх. № Е-04-00-896/05.08.2013 г.
2. Пълен запис на общественото обсъждане на цифров носител.

ЧЛЕНОВЕ НА ДКЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: отсъства

1.....отсъства.....
(Ил.Хр.Илиев)

(А.Тонева)

2.
(М.Димитров)

3.
(Е.Божков)

4.
(Д.Димитров)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(Е.Савева)

5.
(М.Миланова)

6.
(Ил.Б. Илиев)